

Партийна эхн организацинуудай секретарьнуудай семинар

Тяжкий ВКП(б)-гэй Иволгин айком эхн партийна организацинуудай секретарьнуудай семинар үнгэргэбэ. Тус семинар дээрэ айком секретарь нүхэр Цырендоржиев «Уласхоорондын байдал» тухай лекци уншаа. Мүн «Советскэ Союз — хүдэлмэришэн ба таряашадай дэлхэй дээрхэ эгзэн түрүүшнэ социалистическэ гүрэн» ба «Агитатор — социалистическэ мурсысөө эмхидхэгшэ» гэсэн лекцинууды аайкомой пропагандист нүхэр Иванов уншаан байна.

Эдэ лекцинууды семинарта хабаадагшад эхэтэ хонирхожо шагдаба.

«Наукин туйлалта ба түрүү дүршлэ нэбтэрүүлхэ зорилгонууд» гэжэ доцент нүхэр М. Балковский уншаан лекци мүн тэ хонирхолтой байба. Тэрэ хадаа манай ороной хүдөө ажыг хүжөөхэ хэрэгтэ наукин хэлэн туйлалтанууд тухай хэлжэ үгөө.

Удаань, «Таряа хуряалгада ба хүдөө ажыгн продуктууды бэлдэхэдэ партийна организацин зорилго», «Ажыгн политическэ зорилгонууды бэлдүүлгэдэ ханын газетын үүргэ» гэсэн лекцинууд семинар дээрэ уншагдаа. Эхн партийна организацин секретарьнууд нүхэд Гасков, Цыренов, Замощенко ба Очиров гэгшэд партийна суглаа хайшан гэжэ үнгэргэхэ тухай дүй дүршлөө андалдан хэлсбэ.

—Партийна суглаа эртэнхэ зарлан бэлдэхэ гэжэ тон шухала, — гэжэ нүхэр Очиров хэлсбэ.

Тус семинар хадаа колхозой партийна хүтэлбэрлэгшэдэ эххэн теоритическэ туна үгээн байна.

А. Нагаслаев.

Хүмүүжүүлгын хүдэлмэрийн ашаар

Торин аймагай Каландараш, вилин нэрэмжэтэ колхозой комсомольско организаци (секретарин нүхэр Колодин) залуушуудда зориулан лекцинууд, хөөрлөөдөөнүүдэ эмхидхэжэ, ВЛКСМ-эй дайшалхы зам ба Устав тухай залуушуудда хөөржэ үгэнэ.

Илангаа үбнэ ба таряа хуряалтын үедэ бригаданууд болон фермэнүүд дээрэ комсомолцуудай хүсөөр хүмүүжүүлгын хүдэлмэри дүргөөр ябуулагдажа байна. Эндэхи комсомолцууд үндэр бүтээсэтэ ажалай үлгэр — жэшээ — харуулаа.

Эндэ политическэ хүдэлмэрийн хайнаар эмхидхэгшэний үндэрөөр, тус колхозой 15 залуушуул хаядаа комсомолдо ороһон байха юм.

Г. Ильин.

Агитаторнууд таряа хуряалгын үедэ

Таряа хуряалгын ба хүдөө ажыгн продуктууды гүрэндөө тушаалгын шиндэхэ хана ербэ. Эдэ хүдэлмэрийн саг соонь жэшээтэ хайнаар дүргэхэ гэжэ ажыгн политическэ туйлай ехэ удхашанартай. Ургасаяа багаханшэ гээл тэгүгөөр хуряаха, хүдөө ажыгн продуктууды болзорлоон урилшалан гүрэндөө тушааха зорилго республикн колхозуудай урда табилдана.

Энэ зорилго бэлүүлхын тула эмхидхэлэ-ажыгн ба нинтэ-политическэ хүдэлмэри зүб хайнаар табиха шухала. Социалистическэ мурсысөө бодото хайнаар эмхидхэгшэ ба агитаторноо хүдэлмэри эршэмтэйгээр ябууланнаа таряа хуряалгы амжалтатайгаар дүргэглэ дулдыдаха байна. Колхозинуудай дунда агитаторно-нинтэ хүдэлмэри ябуулханда агитаторнуудай үүргэ айхабтар ехэ. Агитаторнууд хадаа полевой стан ба тракторна вагончинуудай вагончигууды уралан боёл. Того, ном газетэр хангалгада элбхитэйгээр хабаадалсаха уялгатай. Мүн тэндэ показательнуудай ба Хүндэлэлэй досканууд, улаан бу-

лангууд соо библиотечкэнүүд, газетүүд, журналууд ба бусад культурна хэрэгсэлүүд байха ёһотой.

Хуряалгын үедэ агитаторнууд комбайнова агрегатуудта, тогууд ба бригаданууд дээгүүр хубаарилдан ажаллаха байна. Тэднэр үдэр бүри колхозинуудтай хөөрлөө үнгэргэхэ ёһотой. Таряанай түлөө тэмсэлэй тон ехэ удхашанартай байхан тухай ба түрүүшүүлэй ажалай дүй дүршэл тухай колхозинуудта али тодоор хэлжэ үгэхэ хэрэгтэй. Мүн Бүхэсоюзна хүдөө ажыгн выставкэдэ хабаадалсаха эрхэ олохо ба Социалистическэ Ажалай Геройн нэрээр баахуула тухай хөөржэ байна.

Агитаторнууд хадаа полевой стан дээрэ ба тракторна вагончинуудта «Дайшалхы хуудайн» гаргаха, уранхайханай зоёолнууды ба шэнэ газетэнүүдэ колхозинуудта уншаха уялгатай.

Тинхэдэ, агитатор болбол тон ойлогсотой, тодо удхатай, зориг бадаруулма үгөөр колхозинуудай дунда агитаци ябуулаха эргэтэй. Агитаторнууд хадаа таряа хуряалгада налан ноёшоор хандаха, ажа-

лай жаг заршам эбдэхэ, хамтын зөөрлэд хойргоор хандаха ябадалтай эрид шангаар тэмсэхэ ба ажалда үнэн дуратай байхаар колхозинуудта хүмүүжүүлхэ зорилготой.

Агитатор хадаа колхозойноо ажабайдалы хайса мэдэхэ ёһотой. Агитатор болбол социалистическэ мурсысөө элбхитэйгээр эмхидхэхэ, колхозинууды ажалай амжалтануудта зоригжуулха, тэднэр жэшээ харуулан ажаллаха уялгатай.

Мүн комбайнернууд, таряа гарраар сабишагшад, боогшод ба орооно зөөгшэдэй ажалай түрүү дүй дүршлэ колхозинуудай дунда нэбтэрүүлхэ шухала.

Саашан агитаторнууд хадаа орон соохи хонинууд, уласхоорондын шэнжэлэл тухай ба парти, правительствен политик тухай ажаллаха хэлжэ үгэхэ уялгатай.

Агитаторнууд хүтэлбэрлэгшэд, эхн партийна ба комсомольско организацинуудай секретарьнууд агитаторнуудта сэг үргэлжэ туналжа байха ёһотой.

Л. Герасимова.

Хөөрлөөдөөнүүдэ үнгэргэнэ

Мухаршэбэрэй аймагай Сугайн сомоной почтын таһагы даагша нүхэр Б. Байдалова колхозинуудай дунда агитаторно-нинтэ хүдэлмэри элбхитэйгээр ябуулаа. Тэрэ хадаа газетэ, журналууды хэрэгтэн уласхоорондын байдал тухай, үбнэ таряа хуряалгын ябаса тухай хөөрлөөдөөнүүдэ үнгэргэнэ.

П. Сидов.

Кружогуудай хүтэлбэрлэгшэд мэргэжэллэ дээшлүүлнэ

ВЛКСМ-эй Хэжэнгын айкомой дэргэдэ комсомольско политкружогой хүтэлбэрлэгшэдэй хахад нарын семинар үнгэргэгдэбэ.

Тус семинар дээрэ комсомолой дайшалхы зам тухай, комсомолцын уялганууд ба зорилго тухай лекцинууд уншагдаа.

Семинарай ашаар комсомольско пропагандистнууд теоритическэ эрдэмэ нилээд дээшлүүлбэ. Лекцин хүүлээр семинарта хабаадагшад кинокартина харуулагдаа.

Д. Баяртеев.

ВКП(б)-гэй Мухаршэбэрэй айкомой дэргэдэ комсомольско политкружогуудай хүтэлбэрлэгшэдэй 10 үдэрэй семинар болобо.

Тус семинар дээрэ «Манай агуухэ Эхэ орон», «ВКП(б) — советскэ обшествен хүтэлбэрлэгшэ ба эмхидхэхэ хүснэ» гэсэн, мүн комсомол тухай лекцинууд уншагдаа. Семинарта хабаадагшадта 3 дахин кино харуулагдаба.

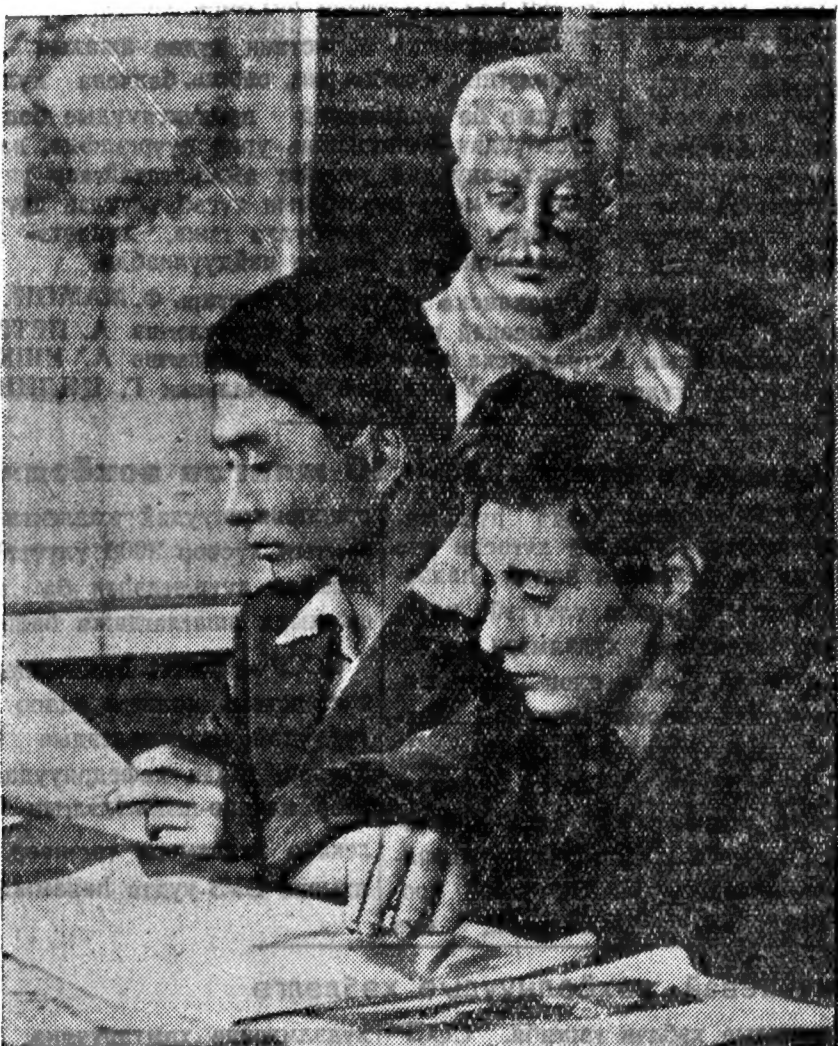
Понин лекцинууд уншагдаа

Улан-Удэһээ ерэнэн поэт Д. Хилтухин «Кореядахи событиин тухай», Сталинска шангай лауреадууд нүхэд А. Недоговой «Сельсовет дээрхи туг», А. Гаковский «Эндэмхэй үлгөө болобо» гэсэн уран-зоёолнуудаар ба «Х. Намсараев бурят-монголой советскэ поэзин үндэһэ нуури табигша мүн» гэсэн

лекцинууды Ярууны аймагай Эгэтын сомоной Кировэй ба Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозуудай үбнэ хуряалгын бригадануудаар ябажа уншаба.

Мүн нүхэр Д. Хилтухин өөрыгөө «Уралай дуун», «Залуу адуушан» ба «Машинист Дугар» гэжэ шүлэгүүдэ уншаа.

Ц. Дандаров.

«Горячинск» курортто амартагшэ сагаа культурнаар үнгэргэнэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Госфильмнин хүдэлмэрилгшэ нүхэр Байдалов ба Бичурин сахарна заводой хүдэлмэрилгшэ нүхэр Синкевич гэгшэд курортлох библиотекын уншалгын зал соо ном уншажа нууна. Д. Носовой фото.

Таряанай гээлтэтэй яажэ тэмсэхэб?

1. НАБТАР ТАРИА ХУРЯАХАДАА

Таряа хуряалгы үргэн далай-сатгаар ябуулхатайгаа хамта, таряанай гээлтэтэй шангаар тэмсэхэ шухала. Байша ондо таряанай жэлдэр эдэшэйн ябадал хадаа хуряалгынь богонихон болзор соо үнгэргэхэ колхозууд ба МТС-үүдхэ эринэ.

Гадна, мүнөө жэлдэ орооһото культуранууд эхнхидэ набтар шэлбэтэйгээр ургаа. Иймэ таряа гээлтэгүүдээр хуряалгын тулада комбайн болбол эгзэн таарамжа-тай хай машина болоно. Зүгөөр, хедерне заводоһи хууснаа бүри доошонь болохо хэрэгтэй. Иймэ хедертэй комбайнаар набтар таряа хуряажа болохо байна. Тинхэдэ, хедерэй газар шудаагүйн тулада дооронь (хоёр таладань) түмэр уланууды зоёжо хэрэгтэй. Мүн набтар таряанай залаанууды мотовилин далинуудай сохино айруулахгүйн тулада мотовилин доошонь болгохо ба сабиалгын аппарат тээшнэ дүтлүүлхэ шухала. Залаануудай хайшалагдан гээлтэдэ орохогүйн тулада мотовилин далинуудта 10 сантиметр үргэнтэй брезентүүдэ гү, али ондоо зөөлн материал хадаха ёһотой. Иймэ брезент сабиалгын аппаратай шүдэнүүд

дээгүүр элбэжэ, залаанууды газарта унагаадаггүй юм.

2. ГАРАА БА ПРОСТОЙ МАШИНАУДААР ХУРЯАХАДАА

Таряа гээлтэ хоролтогүйгөөр, хана болзортоон хуряажа абахын тула таряанай участогуудай эдэшэнь таһалдалгүй шалгажа, эдэшэнь гараар гү, али простой машинауудаар хуряажа хэрэгтэй. Гараар гү, али простой машинаар хуряалгы таряанай восковой эдэшэлгын үедэ эхилхэ юм. Энэ үедэ таряанай поли шара үнгэртэй болоһон, орооһонүүл шаралхан ба хатуужаһан байшамы, үшөө хюмнаар бэлхэнээр отолододог байна.

Восковой эдэшэлгын эхнхидэ хуряагдаһан шиннэсэ бухалдаа болбосоржо, хүрэнгын ба эдээ хоолой хайн шанартай таряан боллогд байна. Ячменин восковой эдэшэлгын үедэ хуряажа хэрэгтэй. Намарай ба хабарай хара таряанууды дүүрэнээр эдэшэжэ байхандаа хуряахала хайн. Тэрэнхэ эртэ хуряабал, орооһонинь нарыжа болохо байна. Гэбшээ, шэлбэ дээрэн удаан байлаа наа, айрагдаа юм. Овсой залаанууд жэлдэ бэшээр эдэшэдэг. Тэренинэ залаануудайн үзүүрэй дүүрэнээр эдэшэхэ үедэ хуряажа хэрэгтэй. Овс хадаа боолтонуудта муугаар эдэшэлхэ, бухалдаа ба һүридэ буртажа, үжжэ болодог байна. Тинхэдэ овсые комбайнаар хуряажа шу-

хала. Гречихы, залаагайны гурбанай нэгэ хубин эдэшэхэдэ хуряажа ёһотой. Гречиха боолтодоо хайнаар эдэшэлдэг.

Орооһото культурануудай ургасы (просоһоо бшые) сабиалан дары боолтонууд болгон боохо хэрэгтэй. Просы сабиаланай һүүлээр сүүдхэ үнгэрһэн хойно боолдог юм.

Боолто боогшод заабол тармуруудтай ябаха, гээлхэнэ залаанууды тармажа абаха уялгатай. Тармууруугээр хүдэлмэрилгэ хадаа голлоһо гаргантай аллар тоологдохо ба нимэ ябадал яабашы гаргажа болохогүй.

Боолтонууды бооһон дары бухалууд болгохо ёһотой юм. Республикын түрүү боолтошодой дүй дүршлэ үргэнээр хэрэгтэн, хэдэн боолтошоды сугтэн хүдэлмэрилүүлхэ шухала. Иймэ метод тон үндэр бүтээсэтэй байна.

Жаткануудай платформонудай ара талада заабол зерноуловительнууд хэлдэхэ ёһотой. Зерноуловительнууд гү, али тэрэн соо сугларһан таряас сэг үргэлжэ сээрлэнгүй хүдэлмэрилһэн машинист болбол голлоһо гаргананда тоологдохо байна.

3. КОМБАЙНААР ХУРЯАХАДАА

Комбайнаар гол орооһото культуранууды дүүрэнээр эдэшэжэ ахилхэ үеднэ хуряажа хэрэгтэй. Просо, гречиха, олон жэлэй ногоонууды комбайнаар хуряахандаа комбайнын барабанай ба вентиля-

торай хүдэһы удааруулха, элеваторай дээдэ ба доодо үзүүрэй логүүдэ забһаргүй болгохо, забһаргүй зерноуловительнууды табиха, сабиалгын аппаратай хүдэлмэри хурдааха гэхэ мэтэ ба бусад хэмжээ-ябуулганыуды бэлдүүлхэ шухала. Эдэ бүгды хээгүй наа, таряан гээлтэдэ орохо байна.

Комбайнаар хуряагдаһан таряа удаан саг соо боолоотой байлажа болохогүй. Иймэ таряан хадаа, гутажэ болохо юм. Комбайнаар хуряагдаһан таряан на-рабшатай ток доро абаашагдажа, сээрлэгдэхэ ба нойтон таряан на-ран ба механическа сүшилка дээр хатаагдаха ээртэтэй.

Таряанай участогуудай углуу-нууды сабиажа, участогы комбайнаар хуряалгада бэлдэхэ шухала. Комбайнай элбэ частынуудай холбоонуудай хоорондуур ба забһарнуудта таряанай гээлтэдэ орохогүйн тулада комбайнда 3 зерноуловительнууды (сохилдоһон таряанай транспортер доро, хедерэй налжо тала доро, соломокоп-нитель доро) заабол тодоххо хэрэгтэй. Гадна, таряанай дутуу сохилдоһоно, михинхэтэй гараһан-наа гээлтэдэ орохо ябадалы усал-хахын тула ургасын үдхэнхөө, газарай тэгшлээ, таряанай ной-тоһоо дулдыдажа, комбайнай ме-ханизмууд тааруулагдаха ээртэтэй. Комбайнерай гэмээр таряа-най гээлтэдэ ороһонь, МТС-эй директор болбол комбайнерта үг-тэхэ түлөөһы 30 процентээр ха-наха байһан тухайн парти ба правительствен тогтоолы ком-байнер бүхэндэ ойлгуулаха ёһотой.

4. ТАРИА ШЭРЭХЭ БА СОМОХОДОО

Хуряагдаһан ба хатаһан таряа сомонгүйгээр удаан саг соо бухал-дан байлажа болохогүй. Сомог-доогүй таряанай бухалууд бороо-налхний үедэ эхээр норолдог ба задаран унадаг, залаануудын бэлхэнээр хухардаг, нэгжэ тар-яан эхээр гээлтэдэ орогтод байна. Гадна, савгай уларилэй нэлгэ-жэ байһан үедэ бухалдаа байһан таряан урдагад, буртадаг ба үж-дэг юм. Тинхэдэ таряанай бухал-нууды дары сомохо хэрэгтэй. Сомогдоогүй бухалууды ходо шалгажа, бороо налхний һүүлээр унаһан бухалууды боолхохо ёһотой. Сабиалгдан таряа боон-гүй заашы хэбтүүлжэ болохогүй.

Боолтонууды шэрэхэдэ таряа-най мүн лэ гээлтэдэ орохогүйн тула хэмжээнүүдэ абаха шухала. Жэшээ, тэртэ дээрэ брезент дэ-дигдэхэ, боолтонууд аятайханаар ашагдаха ба һүүлээр унаһан залаанууды тармажа, мүн тэртэ-дэ хээ хээ мэтн хэмжээнүүд заабол дүүргэгдэхэ ёһотой.

Комбайнай хуряаһан таряа шэрэхэдэ ба таряа бэлдэхэлэй пунктуудта шэрэхэдэ бүтэн ам-һартанууды хэрэгтэй, автомаши-нын кузов соо таряа хээжэ (мэ-шэзгүйгөөр) шэрэхэдэ кузовайн забһаргүй байлгы хангаха, тар-яан доро заабол брезент дэблхэ ба брезентээр хушаха хэрэгтэй.

Хуряагдаһан таряа дээрэ гээл-хэнэ колосууды түгүлжэ ба мор-ин тармуураар тармажа заабол эмхидхэхэ шухала. Хэрбэ дүрбэл-хэн метр талмай дээрэ нэгэ колос үлөөгдэнэ байгаа наа, нэгэ гек-тар дээрэ 10 килограмм таряан

гээгдэнэ гэжэ колхозник, тар-байнер бүхэн мэдэхэ ёһотой. Гээгдэнэ колосууды мор-тармуураар тармажа абахын тар-муурай шүдэнүүдэ шабн мэр түргэдэг юм. Тинхэ тарму-хадаа шэлбэггүйгөөршэ таряаг унаһан залаанууды тармажа а-ба байна. Хуряагдаһан аад, ко-суудаа түгүлэгүй ба таряа даагүй участогууд тушаан а-ба хайгай байна.

Хуряагдаһан таряа хатан сууны сохино хэрэгтэй. Сохино хожомдуулбал, таряан эхээр нэгэдэ ородог юм.

Хуряалгын шарань шалга-хадаа таряанай гээлгы урил-лан зайлуулаха хэмжээ ябуу-мүн. Энэ хүдэлмэрийн аймаг до-аймагй хүдөө ажыгн таряа-главна агроном толгойлохо ээр-тэй. Главна агроном хадаа хур-яалгын шарань шалгаха талаар аймагй агрономическа персона-лын тэршэлэн колхозой пр-дүлгшэрэй хүдэлмэрийн толгойло-уялгатай. МТС-үүдэй дирек-түүд энэ хүдэлмэрилд мүн лэ ээр-хитэйгээр хабаадаха ёһотой.

Хуряагдаһан таряанай тоо-ридхлэны зүбөөр хээ гэжэ шэр-хэ удхашанартай. Комбайн мо-лотилкаһаа асаргалһан таряа заабол шэнгэгдэхэ ёһотой.

Таряанай гээлтэтэй тэмсэхэ ж-жэнууды бүрин бэлдүүлэд ба-хадаа, колхоз бүхэн таряага х-сатгань, гээлтэгүүдээр хуряа-гүрэнтэйгөө болзорлоо урид то-жэ шалгаха байна.

И. Кузнецов.

БМАССР-эй хүдөө ажыгн Министертвын дэргэдэхи мо-дөө ажыгн пропагандын пр-дүлгшэр ахалажа агроном

«БҮРЯТ-МОНГОЛЫН ҮНЭН»

2. 1950 оной августын 23.

Убнэ хуряалга ба силос даралгыг эрид хурдадхаха

КУДАРЫН, КУРУМКАНАЙ, СЭЛЭНГЫН, БАРГАЖАНАЙ АЙМАГУУД ГЭЭГДЭЖЭ ЯБАНА

Хэлэнэн үгэдөө хүрэнэгүй

Тус хуряалгада бэлдэхэлэй Мухаршээрэй аймагай суулин сомоной Молотовой нэрэмжит колхозой парторганизац секретарь нүхэр С. Ханда-мид болбол үбнэ хуряалгыг гра-фигийн оройоо ажуулха. тийхэдэ та-м хуряалгын эхилтэр үбнэнэй ажаах суглаагаар тус тус дүүргэхэ ябадал хангаха, шэ-хэр тэжээл болохо силос дарал-гы ба яабагата тэжээлэй бэ-лэдхэлэй тус тус дүүргэхэ ту-рхалга газетэд бэшэн юм.

Тэд, үнэн дээрэ тус колхозой агитаторилгэд хэлэнэн үгэдөө хүрэнгүй. Аймаг соогоо малажа-мид томоохон тус колхоз адуу-мид үбнэ тэжээл бэлдэхэлэйг хүдэлмэрини обор ношоор үнгэр-гэж байна.

Колхозой хамтын суглаагаар ба-лэдхэлэй графигийн ёһоор тус колхоз августын 5 хүртэр 1200 центер сабшаха, 8260 центер үб-нэ хуряаха ёһотой аад, оройдоо 800 центер сабшаад, 3004 центер үбнэ сомоод, хамагай хойно шэ-хэр тэжээл ябаа.

Эндэ ажалал эмхидхэл тон нү-мэ табигданхай. Үбнэ хуряалга дээр олон колхознууд үдэрэн-нэ даалгабаринуудыг дүүргэнгүй.

Колхозой правленин түрүүлэг-ч нүхэр Л. Аюшеев, парторгани-зац секретарь нүхэр С. Ханда-мидов гэшүд эртэ үгөөнөө үдэ-рэн орой болотор тэжээл бэлдхэл-лэ оперативнаар хүтэлбэрлэж, колхознуудай ажаллангаа даал-гарины дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ ябадал хангахын орондо олоош үзэ болотор унтажа хэ-б-лэж.

Колхозой хүтэлбэрлэгшэдэй үзэ болотор «үндэрлэдэггүй» бай-лал, ажал хүдэлмэрини яагаад олоо гээшэ?

Хүтэлбэрини нула дээрэнэ үбнэ

Аналаа орхёод, аймцентрээр тэнэнэ

Канановичын нэрэмжит колхоз правлени ба партийна органи-зац үбнэ хуряалга дээр колхоз-нуудай ажалал эмхидхэл болон ажал заршам найжаруулха хэрэг-тэ тон бага оролдолто гаргана.

Энэ эсэстэ зарим колхозни-нуудын ажалдаа гарахын орон-д, харин аймцентр дээрээр алир-ш, нэрнэ наймаалжа, бүхэлү үдэ-рэн барадаг. Тэд, колхозой тү-рүүлэгш нүхэр Цыбинов үбнэ ху-рала дээрэ бүхү хүсээс элсүүлж, туша ямаршы хэмжээ абангүй.

Үдэрэнгөө нормые үлүүлэн дүүргэнэ

Хожын аймагай Дээдэ-Ху-мал сомоной Молотовой нэрэм-жит колхозой гэшүүн, 64 наһа-на Ж. Цырепиллов колхозонийн ажалда эсхэс сусалцагшээр бидэг юм. Мүнөө тэр үбнэ ху-рала дээрэ ажаллаха зүрраа

хуряалгада түсбэй ёһоор 110 кол-хознигууд хабаадаха байгаа наа, оройдоо 95 хүн, тэр тоодо 16 ха-жууршад ороно 4.5 хажуур-шад хүдэлмэрилдэг. Мүн 7 сено-косилкын орондо мнэл 8 сенокос-илка хүдэлмэрилдэг, тэр муртөө үдэрэнгөө даалгабарине дүүргэ-дэггүй байха юм.

Үбнэ хуряалга дээрэ хүдэлмэ-рилхэ агитаторнууд томилогдож, баталагданашы наа, тэднэрэй зарьманин хүдэлмэрилдэггүй байна. Тарянажалал нэгдэхин бригадын бригадир М. Гармаев-наа энэн тухай асуухада: «гэвэ-тэнүүдэ абадагдн. Тэд, кол-хознигуудай дунда хөөрлэдөө ба мурсысөө эмхидхэгдэггүй.—гэжэ хэлбэ. Тус бригадын 20 үбнэ-дэй оройдоо 3—4 үдэрэн-гөө даалгабаринуудыг дүүргэдэг байха юм.

Социалистическ мурсысөө энэ колхоздо мүнөө хүртэр муугаар эмхидхэгдэнхэй. «Дайшалхы ху-даан», ханын газетэ саг соогоо гаргагдадаггүй байха юм.

4000 шахуу адуу малтай тус колхозойхид энэ темпээр сааша-даа хүдэлмэрилхэ наа, бүхэлү на-марташы 12000 центер үбнэ тэ-жээл бэлдхэлхэ түсбөө дүүргэнэ-шадхагүй байһанинхэ лабай.

Ингэжэ, Молотовой нэрэмжитэ колхозойхид нелондонхойгоо ту-люур байдалы дабтажа, бусад колхозууднаа 200—300 центер үбнэ худалдан абадаг ябалала дахад дабтаха туйлдаа хүржэ байна.

Аймагай партийна, советскэ ба хүдөө ажахын органууд тус кол-хозой хүтэлбэрлэгшэдтэ болше-вистскэ эрилтэ табижа, ВКП(б)-гэй Обкомой II-дхи пленумэй тогтоолы заатагуй дүүргэхэ яба-далы хангаха уялгатай.

Б. Дымбрылов, «Б. М. Унэнэй» корр.

Кударын аймагай эмхи зургаа-нуудай хүдэлмэрилшэд ба алба-хаагшад тус колхозойхидой үбнэ хуряалгаар тэжээлхэ яаһыне мэдэ-рээд, тэдэндэ туһалхын зорил-гоор, амаралтын үдэрнүүдтэ са-бшалан дээрэн олоороо гаража ажалладаг. Тийхэдэн колхозой түрүүлэгш Цыбинов хүдэлмэри-шэд ба албахаагшадые хуряалгын зэр эмсэгүүдээр хангахын орон-до, ажалаа хаяад тэжээл яба-даг.

Мүн Шмидтын нэрэмжитэ кол-хоз үбнэ сабшаха түсбөө үлүүлэн дүүргэнэ байна. Эдэ колхозууд мүнөө түсбөө гадуур үбнэ саб-шажа байна.

П. Содбоев.

Республикын аймагуудта үбнэ тэжээл бэлдхэлгын ябаса тухай

ВМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын мэдээн

1950 оной августын 20.

Аймагууд	Үбнэ саб-шаха (про-центер)	Силос да-рала (про-центер)
1. Байкало-Кударын	86,0	20,8
2. Хэжэнгын	85,2	52,5
3. Закаменай	84,8	98,9
4. Хорин	83,8	57,7
5. Кабанскын	83,6	64,3
6. Иволгын	82,4	60,2
7. Эдлин	79,2	38,7
8. Вичурин	76,6	42,4
9. Прибайкальска	74,9	69,1
10. Мухаршээрэй	72,7	50,7
11. Торин	71,0	62,3
12. Тунхэнэй	71,0	59,1
13. Кяхтын	68,3	58,4
14. Яруунын	67,7	38,9
15. Зайргайн	67,7	20,3
16. Тарбагатайн	67,3	42,4
17. Баргажанай	66,8	49,6
18. Сэлэнгын	65,4	21,4
19. Курумканай	64,6	27,9
20. Кударын	64,5	34,2

Үтэлхэн колхознигой үлгэр жэшээ

Елисей Лукович Варфоломеев 76 наһатай болоо. Гэбшье, арте-дин ажалда ябахадаа залуушуул-наа бишыхашы гээдэнгүй, тэд-нэртэ үлгэр жэшээ харуулжа яба-даг.

Мүнөө жэлэй үбнэ хуряалгын үе-д нүхэр Варфоломеев улам ехэ элбэхтэйгээр хүдэлмэрилжэ, ний-тынгээ малажалда бардам тэжээл бэлдхэлгэд өөрынгөө хубиты оруулна. Тийгэжэ үбнэ хуряалга дээрэ үндэр бүүтээс туйлан, нүүлгэ 12 үдэрэй турша соо 31 ажалта үдэр олобо.

И. Нимаев.

Түсбөө гадуур үбнэ сабшана

Нийтынгээ малажалда тэжээлэй бата бэхн база байгуулха хэрэгтэ бүхү хүсөөс элсүүлхэн «III Интер-национал» колхоз Хорин аймаг соо эгээл түрүүлэн үбнэ сабшаха, силос дараха түсбүүдээ үлүүлэн дүүргэбэ.

Мүн Шмидтын нэрэмжитэ кол-хоз үбнэ сабшаха түсбөө үлүүлэн дүүргэнэ байна. Эдэ колхозууд мүнөө түсбөө гадуур үбнэ саб-шажа байна.

Б. Намжилон.

АНЖАЛШАДЫЕ ЭД БАРААГААР ДҮҮРЭН ХАНГАЯ

Иволгада нүүдэл наймаа найнаар эмхидхэнэ

Үбнэ ба таряа хуряалгын хү-дэлмэрид ябажа байһан колхоз-нигууды ба МТС-үүдэй хүдэлмэ-рилэгшэдые үргэн хэрэглэлэй эд бараануудаар хангах талаар Иволгын аймпотребсоюз найнаар хүдэлмэрилнэ. Үбнэ хуряалгын эхилхэнхэ хойшо нүүдэл наймаа үргэнээр эмхидхэгдэжэ, 55,168 түхэрнэй эд бараан худалдагдаа. Тэрэ тоодо 1992 түхэрнэй ха-жуур, 1847 түхэрнэй аса тар-муур, 900 түхэрнэй алха дүшэ, бүлюу, 1725 түхэрнэй тоног хэ-рэгсэлнүүд, 2210 түхэрнэй арга-жа, 470 түхэрнэй радиотвар, 5697 түхэрнэй эдээ хоолой зүйл-нүүд, 1456 түхэрнэй хубсahan бо-лон бусад бараанууд худалдагдаа.

Энэ аймагай Оронгой сельпо нүүдэл наймаа илангаяа найнаар эмхидхэнэ байна. Энэ сельпо нүүдэл наймаа хэтын тулада бү-хэгтэй тэртэ түхэрэнхэй. Тэрэ-нээ гоё наймааар шэрдэн, кол-хознигууды урьалһан лозунгуу-даар шэмэһэн байна. Нүүдэл ху-далдаа наймаа эрхилхэ түсхэй продавец томилогдож, тэрэндэ эд бараанууды складнаа сэхэ абажа байха арга боломжо ол-гогдоо. Энэ продавец колхозуу-дай үбнэ, таряа хуряалгын брига-дануудта ба фермэнүүдтэ үдэр бүри ошожо наймаа хэнэ. Түрүү бригадануудта графигай ёһоор хо-ло ошодог. Сельпогой түрүүлэгшэ нүхэр Нимаев графигай дүүргэлтыг ходо шалгажа байдаг юм.

Тэршэлэн Саянтын сельпо нүү-дэл наймаа эршэмтэйгээр ябуул-на. Эндэхид үбнэ таряанай ху-рйалдаа яаһан колхознигуудта эд бараа тусхэй машинаар абаа-шажа худалдана.

Д. Колмаков.

Худалдаа наймаа эрхилхын орондо, хойрог ааша гаргана

Колхозно-ниитынгээ малажалда тэжээл бэлдхэлхэ ба таряа ху-рйалдаа хүдэлмэрилжэ байһан колхознигуудыг шуухала хэрэгсэлэй эд бараагаар хангах гэнэн харюу-салгата зорилгы бэлдүүлхэ хэрэгтэ Тарбагатайн аймпотребсоюзай правлени хайша хэрэгээр хандана. Тус аймпотребсоюзай правлени нүүдэл наймаа муугаар эмхидхэжэ, хуряалгын хүдэлмэрид яаһан колхознигуудта оройдоо 667 түхэ-рэй 50 мүнүнэй жэжэ бараа худ-алдаһан байна. Нүүдэл наймаа юундэ муугаар эмхидхэгдэнэ гэжэ аймпотребсоюзай правленин т.т. рүүлэгшэ Полянский ба тэрэнэй

орлогшо Балботкинһоо асуухада, «колхознигуудта бараа абаажа худалдаһанай хэрэг юун байха, хэрэгтэй болоо хадан өөһдөө ерээд, магазинһаа абана бээ» гэжэ ёһотойл хойроогоор харюусадаг юм.

Бурмонкоопсоюзай правлени эдэ хоёр хойроогууды шанга харюусал-гада хабаадуулха, хуряалгын хү-дэлмэрид яаһан колхознигууд ба МТС-эй хүдэлмэрилэгшэдые шуух-ла эд бараагаар хангах хэмжээ-нүүдэ абаха ээргэтэй.

К. Данилов.

Түхэнэй «Аршанай» курамай оффисантэ Ана Сугатова пэгэдхи жэлээ хүдэлмэрилжэ байшын, ажалдаа эдбэхтэйгээр хандажа хоёр сезон соо 23 да-хин басхаланда туршоо.

ЗУРАГ ДЭРЭР: Ана Сугатова куруртаа ерөнхон хүнүүдтэ эдэ хол асаран үгээс байна.

З. Юртанинагай фото.

Шөнө магазинууд, ПАВЬЛОН

Улан-Удын ажалшадый депута-дуудай городской Советэй гүй-сэдком 1950 — 1951 онуудта го-родой зах газарнуудаар нуудаг арад зонинэ эд бараа ба эдээ хоолой зүйлөөр хангалтыг най-жаруулхын зорилгоор, худалдаа-най халбаринууды үргэдхэхэ тү-сэб зохибо. Түсбэй ёһоор энэ жэлдэ Никольско ба Батарейск посёлконуудта эдээ хоолой мага-зин, павильон болон закусоочна-нууд нээгдэхэ байна.

1951 ондо Лысая гора посёлко-до 2 магазин, Лазо посёлкодо — 1, Шишковско посёлкодо 1 мага-зин баригдахаар хараалагдаа. Тэршэлэн эдэ посёлконуудта нийтын эдээ хоолой халбаринууд олошуруулагдаха юм.

Мүн горисполком болбол эдээ хоолой 4 кноск, промышленна эд бараанай 5 ларек ба ёрйон унда болон морожено худалдаха нэ-мэлтэ палатканууды дурсагдаһан посёлконуудта нээхы худалдаа наймаанай организацинуудта ду-радхаба.

И. Гроссман.

Түрүү магазин

Торин аймпотребсоюзай Дээ-д-Торин сельпогой Алцак тос-кондохин № 3 магазин (даагшань нүхэр Шаржнев) колхознигууды хангалгаар аймпотребсоюз соо түрүү нуури ээзлэн. Тус магазин 1950 оной туршада 8 сепаратор, 11 велосипед, 4 мотоцикл, 3 па-тефон, 200 грампластинка, 3 ра-диоприемник ба бусадые худал-даа.

Колхознигууды элдэб зүйлэй промышленна ба эдээ хоолой эд товарнуудай ассортиментаар хан-гаһанай ашаар нара бүрингөө түсбэе 110—140 процент хүртэр дүүргэнэ. Мүн ангуудай арһан, үнгтэ металл абалгын түсбүү-дые үлүүлэн дүүргэдэг юм.

Нарынгаа түсэб 200 процент дүүргэбэ

Зайргайн аймагай Дабаттын сельпо (түрүүлэгшэн К. Витов-кин) эд бараанай эрьсын түсбэе нара бүридэ үлүүлэн дүүргэнэ.

Үнэрэгшэ июль нарынгаа түсэ-бэе 200,2 процент дүүргэв. Энэ сельпогой магазин бүхэндэ шуухала хэрэгсэлэй эд бараан элбэг байдаг. Гадна, энэ сельпо үбнэ ба таряа хуряалга дээрэ нүүдэл наймаа эр-шэмтэйгээр ябуулна. Нүхэр Вит-товкин август нарынгаа түсбэе 200 процентһээ доошо бэшээр дүү-ргэхэдэ гэжэ мэдүүлнэ.

Д. Дагбаев.

Долоон жэлэй ба дунда хургуулинуудта бурят-монгол хэлэ зааһан дүй дүршэлһөө

Бурят-Монгол арад болбол со-ветскэ засагай ба сэсэн мэргэн коммунист-сталинска политикын шаар, өөһдын үзэг бэшгэтэй болохо, формоороо национальна худалдаа социалистическэ хурдан тургэнээр хүл-сэн байна. Эхин хургуулида ба 6—6 классуудта хурагшадые түрэлх хэлэн дээрэн ху-рлана, тийхэдэ коренизация долоон жэлэй хургуулинуудта хү-дээр бэлдүүлхын бэлдхэлэй хүдэлмэри ябуулагдажа байна. Тийхэдэн түрэлх хэлэе эрхим хайн шаартайгаар заалга ганса-аа бурят-монгол литературна хэ-лэе шудалан үзэлгэдэ бэшэ, мүн бусадые предметүүдэ, нэн тү-рүүдэ ород хэлэ шудалан үзэл-гэдэ эххэн удхашанартай боло-лоо байна. Ород хэлэе ба бусад-ые предметүүдэ түрэлх хэлэ дээрэ бурят үхибүүдэй хайн шудалан үзэлтэ хадаа литературна хэлэе тэдэнэй хэр-гээ шудаланһаа дуудыдана. Энэ ушары би хараадаа абажа, өмнөөс ажал дээрэ эрхим пока-зинууды туйлахыне оролдо-до байна.

Бурят-Монгол литературна хэ-лэе хайнаар заахын тула хэлэнэй теоретическэ ба практическа та-лалдыг эрхимээр мэдэхэ, мето-дическэ бэлдхэлтэй, марксист-ленинскэ теори хайн шудал-хы байха ёһотой юм. Би хадаа

үбнэ эсэгэ гэнэн ба бусад адли удхатай үгэнүүд манай бурят-монгол хэлэндэ ехэ олон байха юм. Эгээл инмэ байһан ушарһаа нэн түрүүндэ өөрынгөө хургуу-лины райной диалектүүдые шэн-жөн шудалжа, хурагшадые бурят-монгол литературна хэлэндэ ху-раха хүдэлмэриг саашан түсб-лэдэг байна.

Түсбөө табихадаа буралсалай жэлэй эхиндэ программангаа ма-териалууды бүхэлү жэл соо хубаарилжа, темэ темэднэ хэрэг-тэй сэгыг тухайлан хараалдаг. Тийгээд, хахад жэлэйнгээ кален-дарна тодорхой түсбэе хоёр чөвөртэднэ халгажа табидат байна. Энээнэй нүүлээр хүдэлмэ-рингөө түсбэе темэ темэднэ ху-ража табидат, тэрэнһээ уругуу-дайгаа түсбэ табидат. Ингэ-жэ дүрбэ дахин түсбэ табихадам сэг эхшэг хэрэгтэй болодогы наа, программангаа материалыг хүсдөөр, шанар хайнтайгаар ху-рагшадтаа ойлгуулха арга болом-жо үгэдэг байна.

Грамматикаар ямаршы темэ заахадаа нэн түрүүндэ хурагшад-дай удхалан ойлгохо ябадал хан-гахын тула текстын, мэдүүлгэй, үгэнүүдэй удхыг тайлбарилжа, үзэхыне оролдогдоби. Энэ хадаа «грамматическа шаблонууды», «жэшээлхэдэ», «газаа хүн ябана», «шалхилба», «ханаагаа зобохо хэрэгтэй», «наран гаража, үдэр болобо» гэхэ мэтэ контекстһээ газаа тээ байһан материал хэ-рэгсэлхээ зайлуулдаг. Иймэ-текст хэлэнэй ямар нэгэн факт харуулдагы наа, бүхэлү бодол гаргадаггүй гэжэ, тиймһээ ху-рагшадтай ойлгосые бэхжүүлхэ

гүй байна. Жэшээнүүдэй хэрэгтэй болоходо тэднине уран зохиол-нууд сооһоо, политическэ лите-ратураһаа гү, али «Б. М. Унэн» газетһээ абахыне оролдогдоби. Тийхэдэ шадал наа хурагшадта танил материал хэрэгсэлхэдэ хайн байдаг. Жэшээлхэдэ, бурят хэ-лэн дээрэ хэблэгдэн литературна уналгын материал, «ВКП(б)-гэй түүхын Хураангы курс», вождһонорой хэлһэн үгэнүүд ба бусадые хэрэгсэлхэ шуухала.

Хурагшадтаа энэ тэрэ үгэнүүдэй удхыг, хэлэлгын формонууд ба обородууды, текстын удхыг бү-хэлдэнэ тайлбарилха хэрэгтэй. Мүн хэлэнэй формонууд идейн удхашанартайа амар холбоотой, ямар зорилго дүүргэхын түлөө хэрэгсэлгэднэ гэжэ элэрүүлхэ хэ-рэгтэй юм. Энээнһээ гадна, грам-матикын ондо ондоо халбаринууд-ые заахадаа (фонетикэ, лексикэ, морфологик, синтаксис) тэдэнэй хоорондо эрхэбэш холбоо бай-гуулдагби.

Бурят-Монгол литературна хэ-лэе хурагшадта заахадаа ород хэлэ шудалан үзэлгэдэйн холо-доо холбоотойгоор ябуулдаг бай-на. Хоёр хэлэнэй энэ тэрэ үзэг-дэлнүүдэ ээргэсүүлжэ, жэшэжэ заахада, хурагшадтай һонирхол дэһшэлдэг ба гансашы бурят-монгол хэлээр бэшэ, мүн ород хэлээршыг успеваемость хайн болодог. Эдэ хоёр хэлэнэй грам-матикануудай ямаршы халбары-да адлиркуу үгэнүүд олон бай-ха юм. Жэшээлхэдэ, абяанууд, үзэгүүд, хэлэлгын хубинууд ба тэдэнэй мэдүүлэл соохи үүргэ, простой ба сложно мэдүүлэлэй

синтаксис гэхэ мэтэ. Ингэжэ бу-рят-монгол хэлэнэй фактанууды ород хэлэнэй фактануудтай ээргэ-сүүлэн заалга хадаа хурагшадта советскэ патриотизмын ба нацио-нальна оморгохолой мэдэрэл хү-жөөхэдэ еххэн удхашанартай байха юм.

Бурят-Монгол литературна хэ-лэе хурагшадтай эрхим хайн ша-нартайгаар шудалан үзэлгыг хан-гахын тула элдэб табличанууды, схемэнүүдэ, графическа зурагуу-ды ба бусадые үргэнээр хэрэгсэ-лэгдоби. Бурят-монгол хэлээр мор-фологик табличануудһаа бэшэ табличануудай үшөө үгы байһан тула эдэнине би өөрөө бэлдхэ-дэби.

Үзэлнэ материалаа бүхөөр ойл-гожо абахын тула хурагшадтай творческие хүжөөхэ элдэб ян-зын бэшэлгын хүдэлмэринүүдэ (элдэб изложени ба сочинени-нүүд) дүүргүүлэгдэ байна. Тийхэ-дэ хурагшадтай бэшэн эгээ хайн хүдэлмэринүүд класстань шэнжэлгэн үзэгдэдэг.

Хурагшадта нимээр табичан дээр-рэнэ боложо, яһала хайн аша-ура туйлагдаг байна. Жэшээлхэдэ, үнэрэгшэ жэлдэ бурят-монгол хэлээр мннин 108 хурагшадһаа 105 хүнийн амжалтатгаар классуудаа дүүргэнэ байна.

Д. Дугар-Жафон.

Загустайн дунда хургуулины багша.

„БУРЯТ-МОНГОЛ УНЭН“ 1950 оной августын 23. 3.

Улан-Удэнгийн боловсруулалтын трестийн хамгаалбарийн ажлын өвчин ба хар-гаарын үндэр ургас хуряна, 1,5 гектарнаа 150 центнер үгсээ хуряах тусгай аад, 250 центнер хуряах. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Г. Г. Калашниковай бригада үгсээ хуряах байна. О. Зенкинн фото.

Социалистическэ мүрысөөнэй хүсэн

БМАССР-эй Министруудай Со-вездэй дэргэдхи промкооперацийн Управлениин Кировэй нэрэмжэтэ олоборилгын артелиин цехүүд ба бригадануудай хоорондо дэлгэр-хэн социалистическэ мүрысөөн улам үргэжэ байна. Мүрысөөнэй ашаар энэ артель байгша оной үгс-гэрэн 7 нарын түсбэе үлүүлэн дүүргэжэ байна юм. Жестяна ба шухалгын цехүүд июль нарын-гаа түсбэе 118 процент дүүргэбэ. Түрүүшүүл шухалааад нүхэд Степанова ба Шашкина гэжэд

үдэр бүрингөө нормые 150 про-цент дүүргэнэ. Тус артель энэ оной түрүүшын хахад жэл соо 60 мянган түхэр-гэй алмалта хэхэ түсбтэй аад, электроэнерги, металл ба бусад материалнуудые гамтайгаар гар-гашалһанай ашаар 134 мянган тү-хэриг алмаба. Энэ жэлдэ хүшэр хүндэ хүдэл-мэринүүдые механизацилхын тула токарна, штамповальна станогч-дые, гарай прессүүдые ба бусад түхээрлэгнүүдые абаа.

Абаһан уялгая дүүргэнэ

Бурят-Монголой инвалидуудай кооперацийн союзай системын ар-тельүүд Стокгольмско Уряда га-раа табихадаа абаһан уялгануудаа бодото хэрэг дээрнэ бэлүүлжэ байна. Тус союзай системын ар-тельүүдэй коллективүүд хоорондо дэлгэрхэн социалистическэ мүрыс-сөөн улам эршэтэйгээр үргэжэбэ. «Труд» ба «Красное знамя» ар-тельүүдэй коллективүүд үйлдэб-рийн үндэр показателнуудые харуула.

«Труд» артель июль барада үйлдэрийн түсбэе—122,9, «Крас-ное знамя» артель—136 процент

дүүргэнхэй. Системэ дотороо социалистическэ мүрысөөндэ түрүүл-хэн «Красное знамя» артель сою-зайнгаа дамжуулхын Улаан тутга хүртэбэ. «Труд» артельдэ оёдолый комп-лексно бригаданууд эмхидхэгдэ. Мүн энэ артель хүндэ хүшэр хү-дэлмэринүүдые механизацилхын тула жэлэй эхиндэ хойшо ноо-хо намалгын ба токарна стано-гуудые, оёдолый машинануудые олоор абаа. Дурсагдаһан артель-нүүд жэлэйгээ түсбэе Октябрь-ска революцийн 33-дахы жэлдэй ойдо дүүргэхээр зоригжонхой.

Үндэр нэрээрэгдэ хүртэбэ

Закаменай аймагай Сагаан-Мо-риной сомоной Сталиной нэрэмжэ-тэ колхозой ахалгаһа наалишан Д. Данзанова энэ жэлдэ 15 үнэз түрүүлжэ, түлүүдүүдөө хордотгой-гөөр абаад, найнаар түлүүлжэ байна. Нүхэр Данзанова эрхим хү-дэлмэрингөө түлөө «Республикын

эрхим наалишан» гэнэн хүндэтэ нэ-рээрэгдэ хүртөө. Мүнөө Д. Данзановагай даадаг гүүргын наалишад 24 тонно силос дараһан ба 25 центнер набшаһата тэжээл бэлдэнэ байна. Мүн нэ-мэлтэ 500 центнер үбнэ хурягаа. Б. Жамбалов.

Хөлөн үгсөө хэрэг дээр бэлүүлбэ

Кабанскын аймагай «Рыбак» гэжэ загана барилгын колхозой нүхэр Моссовской бригадинхид эб найрамдалай түлөө гараа та-бихадаа, загана барихаа гадна, колхозно нитынгээ адуу малда 1000 центнер үбнэ августын 5 бо-лотор бэлдэхэдэ гэнэн уялга аба-һан юм. Тийн, энэ бригадинхид хүнидөө загана баридаг үдэртөө

амарха сагтаа үбнэ хурялга дээр хүдэлмэрилдэг байжа, гол ажал—загана барилгадаа нэгшье наадгүйгөөр 1200 центнер үбнэ тэ-жээл бэлдэбэ. Нүхэр Моссовской энэ хэрэгтэ оролдосотойгоор хандажа, брига-дын гешүүдэй ажалые зүбөөр эм-хидхэнэ байна. А. Бусурманов.

Барилгашадай бригада

Мухаршээрэй аймагай Сутагч сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо 6 хүнөө бүридхэн ба-рилгашадай бригада эмхидхэгдэ. Тэднэ эбэртэ бодо малай типо-вой байра бариха байна. Гаяар

энэ барилганы дүүргэгдэхэн. Мүн энэ жэлдэ тахягай байра барил-гада юм. Барилгашадай хэрэглэгдэ-хэ материалнууд бэлдхэгдэнхэй. Д. Жанаев.

Эд бараан элбэгээр худалдагдана

Хорин аймагай Анагай сомо-ной Ждановой нэрэмжэтэ колхозой дэргэдхи магазинай продавец Б. Батуева нүүдэл наймаа эмхид-хэд, хуряалгада ябаһан колхозни-гуудые шухала эд бараагаар хан-

гажа байна. Гаяхан үбнэ хурял-гын бригадануудта гаража, са-хар, мыло, махорко, папирос бо-лон бусад эд бараа ехээр худалда-ба. Д. Жамсуев.

СПОРТ

Хүнгэн атлетикээр түрүү нуури эзэлэлгын мүрысөөн болобо

БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэ-рэмжэтэ стадион дээрэ республи-кийн профсоюзудай физкульту-рын коллективүүдэй ба һайн дура-най спортнана обществонуудай команланууд хүнгэн атлетикээр түрүү нуури эзэлэлгын мүрысөө үнэргэбэ.

Эршүүлэй 100 метрын урил-даагаар мүрысөөндэ Соколов («Байкал») 12,7 секунда ба Неми-ровский («Пищевик») 11,9 секун-да соо ербэд. Эхэнэрнүүдэй 100 метрын урилдаанда залуу спорт-сменка Климова түрүүлэн ерээ. Эршүүл ба эхэнэрнүүдэй 100 метрын финальна урилдаанда

Чагдуров («Большевик») нэгэд-хи, Немировский («Пищевик») хоёрдохы нууринуудые эзэлэб. Мүн эршүүлэй 1000 метрын урилдаанда А. Кузнецов (ПВЗ) Копылов ба Федотов («Медик») гэжэд илаа.

Үндэрье ба утые харайлгын мүрысөөндэ Чагдуров («Больше-вик»), Кальди («Медик»), Р. Чер-нышенко, ядро түлхилгөөр К. Морозова («Большевик»), Гурнак («Байкал»), 500 метрын эхэнэр-нүүдэй урилдаанда Климова («Байкал») түрүү нууринуудые эзэлэб. Мүрысөөн үргэлжэлһөөр. А. Игумнов.

Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Аюулгүйн Советтэ ВЦСПС-эй хандалга

Нэгэдэмэл Нацануудай Орга-низациин Аюулгүйн Советтэ нимэ телеграмматыйгаар ВЦСПС-эй августын 19-дэ хандаба:

«Нью-Йорк, Лейк-Саксес, Нэ-гэдэмэл Нацануудай Организа-циин Аюулгүйн Советтэ».

Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Совет болбол Кореядэхи американска агресцид эсэргүү, городууд бо-лон тосхонуудые авиациин зэрли-гээр бомбодолгодо, эрье шадарай районуудые далайн-сэрэгтэй фло-дой буудалгада ба амгалаа арад зонни Кореядэхи американска сэрэгүүдэй олоорн хюдажа бай-һан бүхы муухай методуудтэ эсэргүү эрил протестые советскэ профсоюзудай гешүүдэй — олон миллион хүдэлмэришэд ба алба-хаагшад үмэнхөө мэдүүлнэ.

Кореядэ хэдэн мянган эхэнэр-нүүд, үхибүүд, үбгэд, хүгшэдые хюдажа, үгы хэжэ байһанай тү-лөө харюусалга хадаа Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Уста-вые, бүхы дэлхэй дээрэ эб най-рамдал байгуулаха тушаа өөрын-гөө уялгануудые бүдүүлгээр эб-дэн, Кореядэ эсэргүү агресци хэ-жэ, корейскэ арадай доторой хэ-рэгтэ хамаархан, тэрэндэ эсэрг-үүгээр газарай сэрэгүүдые, уһан-сэрэгтэй флот ба авиацие табиг-һан

США-гэй правительствода тохогохо гэжэ, бүхы дэлхэйдхи олон миллион үнэн сэхэ хүнүүд-тэл адляар, Советскэ Союзай хү-дэлмэришэд ба албахаагшад мэд-нэ.

Нэгэдэмэл Нацануудай Органи-зациин үндэр нэрээр халха хэжэ, американска правительство бол-бол үнэндөө корейскэ арадта эсэргүү булимтаралтын дай ябуул-на, корейскэ арадай эрхэ сүлөө ба бээ даанхай байдалые хаһа-ха, Кореяе Дальна Востотохы өөрынгөө колони болгохо аргые США-гэй зонхилхы бүлэгүүдтэ олохо гэһэн өөлэдэгтөө импери-листическэ ханашалгануудые Ко-реядэ бэлүүлжэ гэжэ оролдоно.

Корейскэ асуудалые эб най-рамдалай ёһоор шиндхэхэ яба-далда хаад хэжэ, США-гэй пра-вительство болбол Кореядэ дай хөмороо эмхидхэгшэ байһанаа, ямаршье гэм зэмгүй хүн зондо шэнэ дайгаар довтолон ороһон империалистическэ булимтаралга байһанаа бүримүһэн харуулан, өөрыгөө гэршэлжэ үгэбэ.

Бүхы дэлхэйдхи олон миллион үнэн сэхэ хүнүүдэй голосые Аюул-гүйн Совет анхаралдаа абаха, ко-рейскэ арадта эсэргүү американска агресцид дары эсэс табиха, ко-рейскэ арадые хүн түрэлтэнэй

сэхэхэлэй эбүүрхэмээр хюдажа байһан ябдалые бүхы аргаар зогсоохо ёһотой гэжэ Профессио-нальна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Совет тоолоно.

Эб найрамдал хүсэгшэ СССР-эй профсоюзудай гешүүдэй нэгэн ханалта эрмэлзэлгые мэдүүлэн, Профессиональна Союзуудай Бү-хэсоюзна Центральна Совет нимэ юумэ шухалада тоолоно гэбэл:

1. Эб найрамдал хамгаалха уласхоорондын орган байһан ту-лаада Аюулгүйн Совет болбол Ко-реядэхи США-гэй агресцие бу-руушааха ёһотой.

2. Кореяын тосхонууд, городу-дые американска авиациар ба бусад аргаар зэрлиг муухайгаар бомбодохо ба амгалан хүн зо-нини хюдажа байһан ябдалые дары сагаар боллоульхые США-гэй правительствода Аюулгүйн Совет дуралдаха ёһотой.

3. Кореядэхи американска ин-тервенцие дары боллоулаха тухай, Кореяһе харин бүхы сэрэгүүдые гаргах тухай шиндхэбэри гаргах-даа эзгэгтэй.

Профсоюзудай Бүхэсоюзна Центральна Советтэ нэрлэжэ В. КУЗНЕЦОВ.

Кореядэхи событинууд

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армийн Главна командованиян мэдэсэлнүүд

ПХЕНЬЯН, августын 21. (ТАСС). Арадай армийн частнууд бүхы фронтнууд дээрэ үсдөөр эсэргүү-сэһэн дайсадтай шанга байлдаа-нуудые хэжэ үргэлжэлөө гэжэ Ко-рейскэ арадай-демократическа рес-публикын Арадай армийн Главна командованиян августын 21-эй үглөө-гүүр мэдэсэбэ.

Авиациин, танкын ба артилле-рийн хүсэтэ дэмжэлгээр американ-ска ба лисынмановска сэрэгүүд угаа ехэ гээлтээ тэжэриульхые нэ-дэжэ, үсдөөр эсэргүүсэбэ. Ара-дай армийн частнууд хадаа кон-тролдологдо орохо гэһэн дай-санай нэдэлгые таһалдуулан, тэ-рээндэ шэнэ сохилтонуудые хэнэ.

Урда эрье шадар довтолгоо яба-һан Арадай армийн частнууд үсэд эсэргүүсэһэн американска 25-дахы дивизид, далайн яоган сэрэгтэй отряднуудта гэмтэл хох-и-

дол ушаруулба, дайсанай сухари-жа ябаһан частнуудые мурдэн, урагшаа дашжаа үргэлжэлүүл-бэ.

Арадай армийн газарай сэрэгүүд августын 20-до Саривоннин (Ся-рини) райондо довтолгоо хэһэн аме-риканска хоёр истребительнуудые хүндэ пулемёдоор бууджа уна-гааба.

ПХЕНЬЯН, августын 21 (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армийн Глав-на командованиян мэдэсэлнэй ёһоор, Арадай армийн частнууд үсдөөр эсэргүүсэһэн американска ба лисынмановска сэрэгүүдтэй шанга байлдаануудые хэжэ үргэл-жэлөө гэжэ августын 21-эй үдэшэ дамжуулагдаба.

Американска ба лисынмановска сэрэгүүд өөлэднэгөө бүхы хүсые элсүүлэн, авиациин, танкнүүдэй

ба артиллерийн дэмжэлгэтэйгээр хаа хаанайг контролдологдо хэбэ. Арадай армийн частнууд саг үг-гэлжын сохилтонуудта дайсанда гэмтэл хохидол ушаруулжа бай-на.

Американска сэрэгүүдэй фронт-нууд дээрхи диндэлгые далаа-хаар нэдэжэ, американска авиаци хадаа корейскэ городууд ба де-ревиннуудые зэрлигээр ба галзуу-гаар бомбодоно. Американска са-молёдууд августын 20-до Хэжү (Кайсю), Вонсан (Гензан), Пхень-ян, Пхеньянай урдуурхы хүдөөгэй районууд дээгүүр нилдэжэ, жэг-шүүхитэ муухайгаар бомбодоно.

Энэ жэгшүүхитэ муухай бомб-одологоо шалтагаалан городуудта-хы байрын гэрнүүд, хүдөө нута-гуудта таряашадай гэр байранууд хандараа.

Кореядэхи дайнай ябуулганууд тухай американска ба английска мэдэсэлнүүд

НЬЮ-ЙОРК, августын 21. Юнайтед Пресс агентствын Токий-ска корреспондентын мэдэсэлнэй ёһоор, корейскэ Арадай арми Тэгү (Тайкю) гэдэгтэй хойгуур 15 ми-ллион газарта американска ба ли-сынмановска сэрэгүүдэй баруун флангид шэнэ атака хэжэ, ураг-шаа дашһан байна. Хойто фрон-тын центральна участотта Куктон гэдэг хада шадар, ЧханГен (Сно-ней), Хенпкун (Гемпун) райондо американска сэрэгүүдтэй контра-така хэһэн тухай мэдэсэгдэбэ.

ЛОНДОН, августын 21. (ТАСС). Кореядэ генерал Макартурай по-левой штабай дэргэдэ ябалсанан

Рейтер агентствын корреспондент-тын мэдэсэлнэй ёһоор, Кореядэ американска сэрэгүүдые хангадаг гол порт —Пусан (Фузан) гэдэгтэ хамгаалжа байгаа американска сэр-гүүдтэй хамгаалгын линийн урда-һаа хойтокорейскэ сэрэгүүд мүнөө-дэр гэнэдхэгдэн шэнэ атака хэбэ.

Августын 20-до хойтокорейскэ сэрэгүүд Масань (Масан) гэдэгтэй 10 миллион газарта байгаа Хаман-һаа (Нью-Масан) баруугаар атака хэһэн байна. Гурбадахи үдэрөө байлдаануудай боложо байһан Чиньчжу (Синсю) гэдэгтэй райондо патрульнуудай байлдаанууд бо-лоо.

Зүүн эрье шадар американска ба лисынмановска сэрэгүүд Пхо-хан (Хокло) портын райондо ата-кануудые хэбэ.

ЛОНДОН, августын 21. (ТАСС). Кореядэ Макартурай полевой шта-бай дэргэдэ ябалсанан Рейтер агентствын корреспондентын мэдэсэлнэй ёһоор, Тэгү (Тайкю) гэдэгтэй урдуур ба хойгуур Нак-тонган (Ракуто-ко) мүнэнэй эрье дээрэ хойтокорейскэ сэрэгүүд ав-густын 21-дэ шэнэ бэхжүүлэгнүү-дые байгуулаа.

Кореядэхи событи тухай английска сэрэгтэй пленнигэй бэшгэ

ЛОНДОН, августын 19. (ТАСС). Сэрэгтэй плендэ ябаһан өөры уншагша Герберт Смит гэжэ Корея тухай бэшгэтые «Ньюс-смен энд нейшн» гэжэ неде-рийн газеттэ тунхаглаа.

Американска атомна бомб ро-вщикуудай Англиһаа олоо байхадан, кородуудай экспан-сизм тухай хэлэхэ, мүн Стали-ба Неругай сээсэ дурал-нуудые Трумэнэй буруушаа-байхадан, кородуудай эгсэ тухай хэлэхэ гэжэ билдэгдэ-һан ябдал мүн болсо гэжэ С-бэшэнэ.

Английска газетнүүдтэй дэ-дэг үүргэ тушаа Смит нигээ-шэнэ: «Эднэр Росси тушаа-гаха ябдал ба нэгжэ ту-шангадхааар хэзээ бүхэндэ байдаг, тэршэлэн хаяхан Р-тай сугтаа хэһэн алдарт бай-нуудые маргахаар хэзээ бү-дүүлэн байдаг. Тийхэ үедэ гар-уусхэлэй зариманин лэ эб ра-мдал сахихын тулада хү-байна. Наяда Москва ошоод-һэн, английска профсоюзудай түлөөлэгшэд зэргын хүнүүдые рэгсэхэгүй ябдал хадаа үб-бэшэ, харин манай өөрын т-хүшгэйн хубичэ болоно».

Бодото ушарые мэдэхэ Аюулгүйн Советтэ Хитадай у-уай республикны мэдэрхые у-уалауулан Советтэй заса-зарлажа, тэндэ Корейскэ ар-демократическа республи-байлгалсахые английска пра-вительстве Смит уряална.

Вашингтоной захиралтэ Японидо арми байгуулагда

ШАНХАЙ. (ТАСС). Гүрэнэй лишний резервын корпус бий-гохо тухай захиралтые япон правительстводо августын 10-тунхаглаа гэжэ мэдэсэгдэнэ. полицейскэ корпус эмхид-тушаа Киодо Цусин агент-нигэжэ мэдэсэбэ.

Тус корпуста 75.100 хүн о-лагдаха юм. Корпус хадаа н-нийн премьер-министрын м-доро байха гэнэ. Гүрэнэй ли-шний резервын корпусые эр-хын тула премьер-министрээр-милогдон ба Японийн им-тораар баталагдаһан генерал-рекортор түрүүтэй штаб байгу-лахан. 1950—51 онуудта корпусые мүнэг зөөрөөр хан-тула 20 миллиард иен үгтэхэ-на. Корпусой личнэ состав профсоюзуд тухай ба аж-харилсаан тухай хуулинууд баалахагүй болоно.

«Ниппон Таймс» газетын м-сэлнэй ёһоор, резервын ко-сай личнэ составта таталга г-гуримые гүрэнэй полициин уш-лени тунхаглаһан байна. Энэ 20-ноо 35 хүрэтэрхи наһа-дунда эрдэмтэй хүнүүд абтаха-да.

«Асахи» газетын мэдэсэлн-ёһоор, гүрэнэй полициин резер-корпуста орохые хүсэгшэдэй армийа ба флотхо заплата-раһан майорхоо доошо эр-урданай офицернүүдэй — с-дары эльгээхые Япониян фе-ктурануудтахи демобили-хэхэ таһагуудта захиралта ү-

Харюусалгатай редактор орлогшо Ц. Б. БУДАЕВ

МҮНГЭ НӨӨСЭЛГЫН КАССАНУУД

бүхы гражданинуудһаа мүнгэ нөөсэлгэдэ абана ба мүнгэ хадагалагдай түрүүшын эрилтээр хадагалагда-һан мүнгэнэй зарим хубие гү, али бүгэдые үгэдэг байна, хадагалагдаһан мүнгэнэй ойроо хүртэшгүйе ба нуюса байхые НАРИНААР САХИНА, мүнгэ хадага-лагшын түрүүшын эрилтээр тэрээнэй хадагалаһан мүнгые мүнгэ нөөсэлгын ондоо кассануудта ДАМЖУУЛАН ЭЛБЭГЭЭНЭ.

Мүнгэ хадагалагшын доверенностээр мүн лэ мүнгэн УГТЭНЭ.

Мүнгэ нөөсэлгын кассада оруулагдаһан мүнгэнэй түлөө мүнгэ хадагалагшада олзо УГТЭНЭ ГЭБЭЛ:

Дуратай сагтаа эрижэ абаха ба текущи счедто хадагалагдаһанай түлөө—жэлдээ 3 процент;

Болзороор хадагалагдаһан мүнгэнэй түлөө—болзоорын 6 наһаһаа доошо бэшэ—жэлдээ 5 процент; шүүбэритэй хадагалагша—олзо хадаа тиражуудта наадагдажа шүүбэри болгон үгтэхэ—жэлдээ хоёр дахин наадажа;

шүүбэрийн хэмжээн хадаа хадагалагдаһан мүн-гэнэй хэмжээнэй ба тэрээнэй хадагалагдаһан болзо-рой хэмжээнээ дулдыха байна.

Удаадахы шүүбэрийн 16-дахы тираж 1950 оной октябрийн 8-да болохо юм.

Нөөсэлгын кассануудта мүнгээ хадагалуулагты!

БМАССР-эй Совминай дэргэдхи искусствын хэрэгүүдэй Управлени

Ухибүүдэй хүжэмэй областной хургуули хадаа 1950—51 онуудай бүр-салай жэлдэ хургалдые Улан-Удэ городой Некрасов улица № 21-имэнүүд филиалда абана гэбэл:

1. ПВЗ
2. Шалэй завод.
3. № 18-дахы хургуулийн дэргэдэ. Хургуулинуудта 7,000 10 наһа хүрэтэр үхибүүдые абана. Тэднэ скрипки, рояльда наадалгын, виолончелин ба баянын классуудта аби-10-һаа 15 хүрэтэр наһаайхид молон ба ээд инструментнуудэй, контрабас-классуудта абтаха юм.

Мэдүүлгнүүдые августын 25 хүрэтэр үгэхэ. Мэдүүлгэдэ удаадахы кументнуудые хабсарха гэбэл:

1. Түрэн тухай свидетелствын копи;
2. Хургуулиһаа справка;
3. Түрэлхэйһингөө ажалладаг газарһаа справка;
4. Медсправка.

Абалгын шалгалта хадаа августын 25-һаа сентябрийн 1 хүрэтэр, бүр 10 чашаа 14 час хүртэр.

Дирекци.

Улан-Удэ станциин ресторанда хүдэлмэрлэхэ экспедитор ба ондоо газарта ошожо хүдэлмэрлэхэ бух-галтер хэрэгтэй. Хаялаха адресны: Вокзальная улица № 49.

Улан-Удэ городой Пригороднэ районы эмхи зургаанууды ба хүн зоние хангахын тула тус районы арадай сүүдэй гэртэ ноториальна контор нээгдэбэ. Адресны: Улан-Удэ Мостовая 30.

ВСНД-гэй 3-дахы отделение ОРС-до саг ургалгын дэлмэрлэхэ удаадахы нэргэжэ хүдэлмэрлэгшэд хэрэгтэй гэбэл. Главна бухгалтерай орлогшо 960 түхэргэ салин хүлбэтэй; Магазиныудые даагшад, хөөр пекариннуудые даагшад, хөөр барилгын мастернууд, лоточни-нууд, поварнууд, кладовщику ашаа тээгшэд, сторож ба мнэ хүдэлмэрлэгшэд. Хаялаха адресны: Улан-Удэ Пушкинская № 9.